

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

Spionen.

 Lördagen, den 29 October 1768.

Min Läsare!

Du torde, Kan hända, redan vara ledsen wid den Medicinska tråtan, som i min Spion, någon tid, blifwet fortsatt. Du har ordsak härtil: jag ledsnar sjelf. Med skäl fördrar Du af mig någsammare ämnen; ty ho tänker ej på en Medicus, och en sjuk kropp med bekymmer? Men hwad skal jag göra? Jag har gifwet mit löfte, och får vara ordhällig. För låter mig Herrar Anonymen, som i detta friset berjent, er af min Spion, om jag säger rent ut, at han hwarken tager del i segren eller nederlaget. En Spion är gerna rädd, och ehuru han synes wägsam, älskar han likwäl friden: af denna ordsak torde han, med Läsarens goda minne, i dag, genom följande, så wara en frids stiftare.

Min Herre!

Emedan Läsarne af min Herres Spion äro merendels i medicinska saker helt ofunnige;

Rr

ja

så torde många nog salsamma, och wetskapen skadande omdömen upwäckas; af den medicinska tråtan, som någon kistlig upwåkt, i anledning af det aldeles wälförtjänta beröm salig H. Regiments Fältskären Meister i Spionen ej långesedan bekom.

Hwad uselheter skrifsas icke, när Anonymus, af personligt hat, föra pennan emot hwar andre? Saken går likwäl ut på något rätt farligt, som är, at riswa up et gammalt, här i Riket redan tåmelig läkt, röfsår, nämligen hatet och afundssjukan, imellan Medici och Chirurger.

Man wet med hwad hetta man för några år sedan skref och twistade angående denna saken i Stockholm, samt at det i senare åren där emot waret ganska fridsamt. Hwi wil man då komma så nyttiga medborgare åter i harnesk? Hafwe wi ej desutom nog af bedröfweliga wenigheter i Riket?

Jämnförelsen imellan så kallade Medici och Chirurger, gifwer anledning til nedriga tråtor, när den icke är opartiff. Hwem kan neka Theoriens dräpeliga nytta? Men mån icke mycket Theorie kan läras utom Academierne; och hwem wet icke at läkaren blir fullkomlig först efter fler-årig årfarenhet eller praxis, hwilken waret Theoriens moder, och är ännu des trogna amma?

Grunden til navigation är ostridigt Mathematica wetskaperna: Astronomie, Mechanique,

nique, Geometrie m. m. Uti dessa har en grund-
 lärd Astronome från Academien wissertligen stör-
 re insigter, än Skeps Capitainer och Styr-
 män; wi se likwäl, at desse senare blifwa an-
 förtrodde, at föra Skepp, af millioners wär-
 de, genom de störste och farligaste werldens
 haf; hwilket förtroende ingen Academisk Ma-
 thematicus winner, innan han förwårswat sig
 billig ärfarenhet på sön. Äfwen så tilgår i
 Läkare-konstens wetenskaper. Om dessas, el-
 ler deras idkares wården göra hufwudslut, när
 man allenast jämnförde antingen en usel Doctor
 med en fäct Fältfär, eller twärt om, en usel
 Fältfär med en fäct Doctor; röger det orts-
 delighet, illsinlighet och lömskhet.

Icke äro alle gode lockar som draga långa
 knifwar; icke heller alle årfarne Medici, som
 fädt Doctors hatt. Det kan hända, at en
 yngling * reser från Schola eller Gymnasium,
 utan at walt något vitæ genus: men beslutar
 först wid Academien at blifwa Medicus, då
 han redan är nog gammal. Intil den stund
 har han intet sedt eller hört det ringaste af Me-
 dicinens hwarcken Theorie eller Praxis: han wet
 icke om lungorna sitta i bröstet, eller annorstä-
 des, om China pulwer skal åtas eller snusas,
 o. s. w. och ehuru Professorerne wid Academi-
 en kunna läsa förträffeligen; kan dock hända,

Ex 2

* Förslåt mig Herr Auctor! detta exemplet tyfs ingen
 ting bewisa: jag känner mången ung jurist, som, oak-
 tad ganska kort läro-tid, pryder domstolens obegripe-
 ligen wäl.

at ynglingen dels ej har snille at fatta, dels är försummelig, at han ej lärer mer, än at han, med nöda och bårwan, efter åtskilliga bugningar och recommendationer änteligen går igenom de wanliga examina och disputationer, samt blir promoverad.

Woro det icke pedanteri, om denne sedan wille högmodas öfwer en Fältfår, som redan från spådaſte barndomen waret flitig och lär-girig, eller under en grundelig och årfaren Practici handledning? Öfwen ſå lögeligt woro det, på andra ſidan, om en yngling, hwilken hos en Fältfår tjänt blott med vakande, wille genast högmodas öfwer en quick och öf-wad Doctor. Men om både Doctorn och Fält-fåren äro förſwarlige och pålitelige män; hwar-om haſwa de då at träta? Eller får då icke förtroendet hos allmänheten, hvars tjenare bå-de äro, ſätta wärdet på Karlen? Och ſom det-ta ſiſta torde paſſa til den i min Herres Spion drefna trätan; ſå önkſas, at hwad jag nu ſkrifwet, måtte bliſwa gällande ſåſom förlik-ning å ömſe ſidor.

A. M.

Til Herr J. S. M.

Er förklaring uti N:o 42 af Göttheborgſke Spionen öfwer hwad jag inlemnad, ger mig oräkneliga anledningar til ſwar, hwilka, på intet ſätt, Kulle hedra er. Af männi-
Kjos

Stjo = kärlek, full öfvertygelse, och ej af smut-
 siga affigter drifwen, har jag skrifwet. All-
 mänheten lär sakert hata frid = skrifter, som rö-
 ga mindre billighet än personligt hat. I det-
 ta, och intet annat affeende lemna jag er obe-
 svarad; men wil påminna er den nyttiga reg-
 len at tänka först, och sedan skrifwa.

L. A.

Kyrko - tidningar.

I Domkyrko - församlingen födde 7 Gossar
 och 8 Flickor - barn. Wigde Handelsmannen
 Herr Lars Kåhre och Jungfru Johanna Char-
 lotta Ahlmroth: Sjömannen Peter Ham-
 marberg och Pigan Cæcilia Kåhre: Arbets-
 drängen Hinric Hurricsson och des Fästeswin-
 na Christina Ericsdoter: Färjemannen wid
 Dvillebäckens Nils Andersson och Annika Nor-
 ling: Urmakaren Nils Risting och Jungfru
 Maria Carlsdoter: Ost = Indiska Öwarter-
 måstaren Joh. Peter Wallkom och Jung-
 fru Christina Ekman: Båtedrängen Peter
 Swensson Edberg, och Pigan Maria Pers-
 doter: Vackhus = karlen Anders Larsson, och
 Pigan Margareta Edberg: Sjömannen Hans
 Holmqwist, och Pigan Ingeborg Klingborg:
 Tobaks-spinnaren Måster Carl Gustaf Låf-
 berg, och Jungfru Gunnilla Beckman. Döde
 Båtekarlen Olof Larsson, 48 år, och Bor-
 garen Jacob Stigman, 70 år, drunknade:
 Frälse = Inspektoren Wallanders Hustru Agne-
 ta

ta Elisabeth Ulf, 36 år, af tårande sjukdom, och 3 barn af slag.

I Tyfka Församlingen födt i barn. Wigde Herr Magister Johan Georg Giedda och Jungfru Brigitta Maria Heinrichi.

Kundgörelser.

Magistraten är wid handen gifwet, at ån-
skönt Skattsedlarne å Krono- utlagorne, med
Brånwins- Minuterings- accisen, så wål som
sammanskottet och Inquarterings- afgiften, för
detta til en hwar blifwet utgifne, hafwa lik-
wål ganska få af Stadens lofl. Borgerfkap
och Inwånare, desse Krono- och Stads- ut-
skulder betalt, och åtskillige de samma för för-
ra åren ännu sig icke afbördat. Hwarföre och
emedan Kongl. Majeståts och Kronans så wål
som Stadens och flere wederbörandes rätt, och
angelägenhet, ganska mycket därunder beror,
at dessa utskulder, jämte hwad där af hos en
och annan för förra åren kan innestå, skynd-
sammeligen blifwa erlagde; ty föränlätos Ma-
gistraten härmed alswarligen påminna och an-
tyda, lofl. Borgerfkapet och de flere af Sta-
dens Inwånare at de hwar för sig, efter de
dem tillfådde Skattsedlar berörde Krono- och
Stads- utskulder, samt Brånwins- Minute-
rings- accisen och Inquarterings- afgiften, jäm-
te de för förra åren innestående utlagor til
Casseurerne Asmund Adahl och Lars Enander
i deras uppbörds Concoirs på Rådhuset alla
sökne

söknedagar ifrån kläckan 9 til 12 föremiddagen, innan den 17 nästinstundande Novemb. ofelbart lefwerera. I annan händelse, och der nägre sin skyldighet härutinnan efterlättja, komma, i förmågo af Kongl. Majeståts Nådiga förordnande, under den 18 Septemb. 1753, alla dessa utskylder hos dem som tredskas straxt efter den föreslagde terminen genom prompt execution at utlökas, jämte 2 öre S:mts förhöjning på hwar Dal. i samma mynt, som af dessa afgifter kan innestå. Hvilket til esterrättelse ländes. Göteborgs Rådhus den 21 Octob. 1758.

Borgmästare och Råd.

Til Stockholm blifwer lägenhet med Capitain Carl Dahlstedt, förande Snow-skeppet Nya Enigheten, som i nästa wecka blifwer färdigt at gå härifrån; närmare underrättelse meddelar Wäklaren H. Thomas Carlsson.

Wid Tegelbruket på gamla Hvarfvet finnes extra godt och stritt prökt malt til köps emot 11 Dal. S:mt trunan.

Nyligen inkommen söts och surmjöls ost, Skänkt säl- och binsäl-läder, extra goda ruffiner uti fjärdingar, jämte diverse sorter specerier och färgwaxor finnas til köps hos H. And. Flobeck.

Hos Herr Nils Lundwall finnes til köps, mot billigt pris, nyligen inkommen extra god Engelsk ost af flere slag, och Engelskt hwetemjöl i fjerdingar, af bästa sort.

Nyligen inkomne bokwete, Korn- och hafregryn, gröna och hwita ärter, bästa sort kummin,

min, Skänst sals och kall-läder, samt juster eller öfverläder finnas för billigaste pris till köps hos Herr Olof Rommel.

Om någon lärtagare af Öte tomen utaf Theologia Pastoralis Practica, glömt rått te Egaren af hela werket kan han inlemna boken hos mig, då hon skal komma på sitt rått ta ställe.

Tre rum jämte kök åstundas af et hushåll, i synnerhet om de äro behagna wid någon af hamnegaterna. Den som har dylika at emot billig hyra aflåta, behagade härom, med det snaraste underrätta mig.

En tresitsig, wäl behållen, och stark resewagn är til salu. En hogad köpare anmäler sig på Tryckeriet.

En förgylld silfwer mat-sked, med namn och årtahl på: en mindre dito utan namn, jämte 4 st. the-skedar med namn på, äro den 16 dennes tagne från en misstränkt person. Den som dessa mist kan på Tryckeriet om Innehafwaren underrättas.

En Skeps-båt, utan til guhl med blå lister; inuti rödmålad, är den 10 dennes, wid den starka stormen, bergad wid Skansen Lejonet. Egaren til båten, kan, då han sig anmäler, så afhemta honom.